

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MÉGBELENIK HETENKÉNT EGYSEBEN:
szombaton és egyes rendkívüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:

Városi közlevéltár (városház,
földszint 7. sz. ide küldendő)
a kéziratok

KIADÓHIVATAL:

Városi könyvnyomda-vállalat
irodája. Ide küldendők
az előfizetési díjak és hirdetések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

Szabályrendelet.

(Tervezett.)

H fogadó, vendéglő, kávéház és kávémérési iparoknak [1884. évi XVII. t.-c. 10. §-ának a) pontja] Debreczen sz. kir. város területén való gyakorolhatósága céljából.

Általános határozatok.

1. §.

Debreczen sz. kir. város területén fogadó, vendéglő, kávéházi és kávémérési üzletet csakis az tarthat, aki ezen ipar gyakorlására a rendőrfőkapitányság, mint első fokú iparhatóságtól az 1884. évi XVII. t.-cz. 10 §-ának a) pontja értelmében iparengedélyt s amennyiben szeszitaloknak kimérésével, vagy elárúsításával is kíván foglalkozni, ezenkívül az 1899. évi XXV. t.-cz. értelmében a Pénzügyigazgatóságtól külön italmérési engedélyt nyer.

2. §.

Az 1. §-ban felsorolt üzletek nyitására iparengedélyt csakis az ipartörvény értelmében iparüzésre jogosított oly egyén nyerhet, aki teljes megbízhatóságot a rendőrfőkapitányi hivatal, illetve amennyiben még nem tartózkodnék 5 éve Debreczenben, a rendőrfőkapitányi hivatal és ezenkívül még az előbbi tartózkodási helyének illetékes hatósága által is külön e célra kiállított bizonyítvánnyal igazolja.

3. §.

Iparengedélyt egyáltalában nem nyerhet az:

a) aki nyereségvágyból elkövetett büntetettért, vagy vétségért büntetve volt;

b) közrendszeti szempontból megbízhatatlannak bizonyult s iparüzési jogától az ipartörvény 155. §-a alapján megfosztott egyénnek vele egy háztartásban élő neje, vagy amennyiben a nőnek volt iparengedélye, a vele egy háztartásban élő férje;

c) aki bordélyházat tart, tartott; bordélytulajdonosnak férje, vagy neje volt, bordélytulajdonossal közösháztartásban él, vagy élt, vagy bordélyháznál bármely alkalmazásban volt és azok, akiknek a keresetszerű kéjelgése, találgalyleyre, vagy kéjnek albertelben tartására rendőri engedélyük volt, vagy van és akik kéjelgés közvetítése, vagy leánykereskedés miatt büntetve voltak.

Amennyiben ezen esetek bármelyike fennforog, a rendőrfőkapitányi hivatal által kiállítandó megbízhatósági bizonyítványban ezen körülmény is felemlítendő, illetve a folyamodó, amennyiben még nem tartózkodnék 5 év óta Debreczenben, előbbi tartózkodási helyének illetékes hatósága által kiállítandó bizonyítvánnyal tartozik igazolni, hogy az A) és B) pontban felsorolt kizárási okok semelyére nem forognak fenn.

Az iparengedély kiszolgáltatása az italmérési engedély elnyerésére jogigényt nem állapít meg.

4. §.

Az iparengedély kiadását megelőző engedélyezési eljárás során a folyamodó egyéniségének megbízhatósága szempontjából az iparhatóság az illető iparág szerint megalakult ipartársulat véleményét is meghallgatni és előzetes vizsgálatot tartani tartozik arra nézve is, hogy a nyitandó üzlet közegészségi szempontból, valamint a 6. és 7. §§-okban foglalt korlátozások szempontjából az előírt követelményeknek megfelel-e?

5. §.

Az iparengedély megadása, vagy megtagadása kérdésében, valamint egy már létező üzlet áthelyezése esetén is, az iparhatóság függetlenül határoz.

6. §.

Vendéglő, kávéház, vagy kávémérési üzlet nyitása meg nem engedhető, ha az e célra kiszemelt üzlethelyiség templomtól, iskolától, kórháztól és oly középületektől, amelyekben elhelyezve levő intézetekre, hatóságokra stb. ezen üzletek közelsége zavarólag hatna — 100 méteren belül fekszik.

Ezen távolság az épülettől minden irányban számítandó.

A jelen szabályrendelet életheleptétese idejében már létező üzletek mostani helyükön megmaradhatnak s reájuk ezen §. rendelkezése nem vonatkozik.

7. §.

Az 1. §-ban felsorolt üzletek nyitására nem adható ki az engedély, ha azok az utca felé külön kijárással nem bírnak. Az üzletek ajtajait mindaddig, míg bent vendég időzik, bezárni tilos.

Az üzlettulajdonos üzlet tisztán tartani köteles.

8. §.

Az 1. §-ban felsorolt üzletek közül két, vagy több üzlet, illetve iparág egy és ugyanazon üzleti helyiségben is gyakorolható, ily esetben azonban tartozik az üzlettulajdonos minden iparára, illetve üzletnemre nézve az új iparengedélyt külön megszerzeni, továbbá bélyeg- és egyéb, törvényben előírt közzétételének külön-külön eleget tenni köteles, megjegyezve, hogy ily esetekben az üzletre nézve jelen szabályrendeletnek mindig azon intézkedései irányadók, melyek több megszorítást foglalnak magokban.

9. §.

A fent elősorolt üzletek bármelyikére szóló iparengedélyért az 1884. évi XVII. t.-cz. 21. §-a értelmében 20 korona fizetendő a városi házipénztárnál ipar (kereskedelmi) oktatási czélokra.

10. §.

A fent elősorolt üzletek bármelyike után minden nap-tári évre rendőrfelügyeleti díj fejében 40 korona fizetendő

a házipénztár javára, és pedig az új üzletek részéről a vonatkozó iparendelvény kiadás iránti kérvény benyújtása alkalmával, a már fennálló üzletek részéről pedig mindig az illető év első negyedében; az ezen időn túl fizetés hátrányban levőktől a hátralékos összegek közigazgatási végrehajtás útján a rendőrfőkapitánysági közigazgatási osztálya, illetve mezőrendőrkapitánysága által szedtetnek be. A fent előszámlált üzletek közül kapcsolatosan folytatott több ízlet után csak egyenes (40 korona) összeg fizetendő; azonban, ha az ily üzletekben a bor, sör és egyéb szeszes italok kimérése is gyakoroltatik, az idevonatkozó szabályrendeletben megszabott évi 20 korona rendőri felügyeleti díj külön szintén fizetendő.

11. §.

Az elől felsorolt üzletek bármelyikével kapcsolatosan az italkiméresi vagy kiszolgálási jog csak akkor gyakorolható, ha arra az illető üzlettulajdonos a kir. Pénzügyigazgatóságtól az italkimérésre nézve fennálló törvények és szabályok értelmében külön jogvisányt szerez, mely esetében a jelen szabályrendeletben foglaltakon kívül még miúgyan rendelkezésekre is megtartandók általuk, melyek az italkiméres gyakorlására vonatkozó szabályrendeletekben előírva vannak.

12. §.

Az 1. §-ban felsorolt üzletek tulajdonosai üzletükben csak oly egyneket alkalmazhatnak, akik az alkalmaztatásukat megelőző utolsó 5 éven vagyon elleni büntett vagy vétség miatt büntetve nem voltak. Ha bármi módon tudomást szereznek arról, hogy alkalmazottaik vagyon elleni büncselekmény miatt büntetés érte, vagy erkölcsletlen életet folytatnak, ezeket az üzletből elbocsátani tartoznak. Az az alkalmazott, aki nyilvánvalóan undort gerjesztő vagy ragályos betegségekben szenved, az üzletből haladéktalanul eltávolítandó.

13. §.

Az 1. §-ban felsorolt üzletek tulajdonosai ügyelni tartoznak, hogy alkalmazottaik a vendégekkel erkölcsletlen üzelmeket ne folytassanak és üzletük kéjelgési czélra ne szolgáljon. Az üzletben a kéjelgést tűrni vagy megengedni, bordélyüzletet közműveteni, az üzlethelyiséget bordélyjellegű vagy bármennemű közérkörség ellenes mulatóhellyel összekötöni tilos.

14. §.

Az 1. §-ban felsorolt üzletekben a rendőri közegek kijátszására jeladó készüléket alkalmazni vagy a helyiségben, illetve környékén jelző egyneket felállítani tilos.

15. §.

Az 1. §-ban felsorolt üzletekben a vendégek kiszolgálására erkölcsileg kifogástalan nők is alkalmazhatók.

Kávéházakban a női kiszolgáló személyzet azonban csakis az üzlettulajdonos által a főkapitánytól előzetesen kikérendő engedély alapján s rendszerint a reggeli 5 óra és esti 8 óra közti időben teljesíthet szolgáltatást. A női kiszolgálás idejének meghosszabbítására a főkapitány kivételesen engedélyt adhat.

A női személyzet a vendégeket csakis teljesen egyszerű, sötétzsinú, a karokon és nyakon zárt, uszály nélküli ruhában szolgálhatja ki.

Kávéházakban egyidőben csupán egy pénztárosnő tartózkodhatik, akinek a vendégeket kiszolgálania tilos. Amennyiben valamely üzletben egy és ugyanazon időben az üzlet forgalma folytán két pénztárosnő alkalmaztatása válnék szükségessé, ez csak indokolt kérelem mellett, a rendőrfőkapitányság külön engedélye alapján eszközölhető.

A női alkalmazottaknak, — ideértve a pénztárosnő is, — a vendégekkel együtt ülni és azok mulatozásában bármi czimen résztvenni és a vendégeket költekezésre csábítani tilos.

A női személyzet tisztességes viselkedéséért az üzlettulajdonos felelős. Az erkölcsi tekintetben kifogás alá eső női alkalmazottakat akár saját észlelete alapján, akár a rendőrség felhívására, az üzlettulajdonos szolgálatából elbocsátani tartozik.

E részben tapasztalt bármennemű visszaélés, vagy igazolt panasz esetén a jelen szabályrendelet 49. §-ában megjelölt intézkedésen kívül a főkapitányság az üzlettulajdonost rövidebb vagy hosszabb időre, sőt egyszer s mindenkorra is eltilthatja attól, hogy a vendégek kiszolgálására női személyzetet alkalmazzon. Az ily határozat ellen csak bírkokon kívül lehet felebbezni.

16. §.

A tulajdonképeni üzlethelyiségekben, valamint a vendégek látogatására szolgáló összes egyéb helyiségekben (különszobák, játékszobák stb.) vendégeknek zárt ajtók mellett való időzése meg nem engedhető.

17. §.

Ezen szabályrendelet 1 példány a üzleti helyiségben kifüggesztve tartandó és az üzlettulajdonos a nála mulató vendégeket esetleg ennek rendelkezéseire figyelemzetelni köteles.

18. §.

Törvény által nem tiltott játékok kizárólag a vendéglők és kávéházakban és ezekben csak azon helyiségekben engedhetők meg, melyek az üzlet főhelyiségeivel nyílt ajtókkal egyenes és közvetlen összeköttetésben állanak és a rendőrfőkapitányságnál bejelentetvén: elfogadhatónak találtnak s ez alapon a nem tiltott játékra rendőrhatalósági engedély kiadott.

Szerencsejátékok az 1879. évi XL. t.-cz. értelmében az 1. §-ban felsorolt összes üzletekben szigorúan tiltatnak.

Tiltott játékok megakadályozása iránt a rendőrség intézkedik s az azokat folytadni megengedő üzlettulajdonosok, valamint az azokban résztvevők, a törvényben foglalt büntetéssel sújtatnak.

Az oly üzletben, melynek tulajdonosa a tiltott játék megengedése miatt, vagy az ott játszóknak tiltott játék miatt jogerősen marasztaltatik, a rendőrfőkapitányság a kártyajátszási engedélyt az üzleti főhelyiségre is felüggesztheti, sőt visszaesés esetén egyszer s mindenkorra meg is vonhatja.

Tiltott játékok miatt a rendőrfőkapitányság által alapos gyanu alá vett helyiségek állandó szigorú rendőri felügyelet alá helyeztetnek.

19. §.

Köteleztetnek az elősorolt üzletek tulajdonosai helyiségekben a rendet és csendet fenntartani és azíránt gondoskodni, hogy a szomszédok éjjeli nyugalma ne zavartassék.

Egyházi ünnepélyek és körmenetek közelében és idejében a felsorolt üzletekben tilos a vallási érületet botránkoztató zaj.

20. §.

Bármiféle bálók, táncszestélyek, szini- és daltársulati előadások, hangversenyek, mulatványok tartása fogaadóknak, vendéglőkben s kivételesen kávéházakban s itt is csupán a rendőrfőkapitányság által e czélra élet- és tűzbiztonsági tekintetben megfelelő helyiségekben engedélyezhető.

Ilyen engedélyek kiadásánál azt az időpontot, a meddig a zenélés tarthat, a főkapitány vagy mindenkori helyettese állapítja meg a körülményekhez képest.

A városi színház ezen § rendelkezései által nem érintetik.

21. §.

Az 1. §-ban felsorolt üzletekben az ipar-, italméresi és egyéb engedélyek szembeintő helyen kifüggesztendők.

Ezen üzletek állandóan ipar- és rendőrhatósági ellenőrzés és vizsgálat alatt állanak, s az üzlettulajdonos köteles megengedni, hogy a magát kellően igazolt hatósági közeg bármikor meggyőződést szerezhesen magának arról, hogy a jelen szabályrendelet intézkedései megtartatnak-e?

A) Fogadók.

22. §.

A fogadós tartozik arra ügyelni, hogy a vendégeinek rendelkezésére bocsátandó szobák tiszták és az egészségügyi követelményeknek megfelelőek legyenek, valamint tartozik gondoskodni arról is, hogy segédei és cselédei a vendégekkel szemben előzékenyek legyenek s egyáltalában arra, hogy az előirt közegészségi, köztisztasági és rendőri szabályok megtartassanak.

A vendégszobákban levő ágynemű, ugymint párnahajak, takaró, paplan, lepedő, ágylepedők minden vendég után mosásba adandók, törülközőkendők, asztalkendők és abroszok minden használat után kimosandók, s ennél fogva az ággyel fehéreműek, továbbá asztali fehéremű és törülközőknek már használt, kimosatlan vagy vízzel lefecskenedett állapotban, illetve lepréselve újból használatba kiadása tilos.

23. §.

A fogadós köteles minden szobában a szobáért és mellékszolgálatokért fizetendő árt feltüntetni s az iparhatóság által láttaozott árszabályt kifüggesztve tartani.

Ezen árak maximum gyanánt tekintendők, melyeknél többet felszámítani nem szabad.

24. §.

A vendégszobák ajtóinak mindkét oldalról jól működő zárrakkal kell ellátva lenniök, s az egyes szobáknak külön kijáratnál kell birtokni.

Ily szobák között netán alkalmazott ajtóknak mindkét oldalon tobozárral kell ellátva lenniök és ezen ajtók a szoba elfoglalása alkalmával a fogadós, vagy megbízottja által gondosan lezárandók.

25. §.

Fogadóknak és engedélyezett szállókban idegenek nyilvántartási könyve vezetendő, melynek rovatait a rendőrfőkapitányság állapítja meg, valamint a könyvet a használat előtt láttatkozni, ezen nyilvántartási könyvbe az üzlettulajdonos a megszállott vendégre vonatkozólag a rovatokban előirt adatokat pontosan bejegyezni, ezenkívül a rendőri bejelentésekre vonatkozó szabályoknak eleget tenni köteles.

26. §.

Bérelt szobában mulató társaság az ajtók bezáratlanul tartására köteleztetik.

27. §.

A fogadós gondoskodni köteles arról, hogy a vendégszobák és az azokban levő illető butorok jó zárrakkal legyenek ellátva.

28. §.

A fogadós az üzlete körében alkalmazottak megbízhatóságáért felelős.

29. §.

A fogadóknak levő vendéglő vagy kávéházi helyiségek minden tekintetben ugyanazon elbírálás alá esnek, mint a város területén levő más ily üzletek.

30. §.

Orvos-rendőri felügyelet alatt álló és egyáltalában kéjteljessé keresetszerűen foglalkozó nőnek egy napi

megszállást meghaladó huzamosabb időre vagy állandó lakás gyanánt szobát béreadni tilos.

Orülteket és ragályos betegeket befogadni tilos.

B) Vendéglők.

31. §.

Vendéglő céljára szolgáló helyiségek lakásul fel nem használhatók.

32. §.

Vendéglő üzlet pinczehelyiségben csak akkor folytatható, ha a helyiség minden tekintetben megfelel az érvényben levő építési szabályzatban foglalt kellékeknek.

33. §.

Tartozik az üzlettulajdonos az üzletében kiszolgáltatásra készenlétben tartott minden fogyasztási élelmiszikkekről és italokról, ezek minősége szerint is elkülönítve, szerkesztett árjegyzéket az üzletnek a vendégek által látogatott minden helyiségében szembetűnő helyen tartani és a közönség használatára bocsátani.

A fogyasztási élelmiszikkeket és italokat az árjegyzékben kitüntetettnél magasabb áron szolgáltatni nem szabad.

34. §.

A vendéglői éttermekben használt abroszok, asztalkendők mindég kifüggesztve, tiszta állapotban terítendőek fel, illetve adandók a vendég használatába; piszkos abroszt felteríteni vagy használt, illetve vízzel megnedvesített és lepréselt asztalkendőket a vendég elé tenni tilos.

35. §.

Tanköteles gyermekeknek a vendéglőben való tartózkodását az üzlettulajdonos csak akkor engedheti meg, ha azok felnőttek társaságában jelennek meg.

36. §.

A város területén jelenleg létező vendéglők két osztályba soroztatnak és pedig:

a) Az első osztályba az 1. Arany-Bika, 2. Angolkirálynő, 3. Royal, 4. Dréher, 5. Halász Izidornak a Csapó-utcán levő régi Törő-féle vendéglője, 6. Lókody Sándor vendéglője, 7. Kossuth vendéglő, 8. Vasuti vendéglő, 9. Margit-fürdő, 10. a nagyerdői Dobos vendéglő, 11. Erdélyi borozó, 12. Hengye és Bradl vendéglője.

b) A második osztályba az összes többi vendéglők. Az első osztályba sorozott vendéglők éjjel után 2 órakor, a második osztályba sorozott vendéglők pedig éjjel 12 órakor bezárandók és reggeli 4 óráig zárva tartandók, mely idő alatt az üzleti helyiségekben vendégeknek ott időzni még zárt ajtók mögött sem szabad. A záróra, járványok vagy közveszély esetén a rendőrhatalóság által korlátozható.

A jövőben létesítendő vendéglők osztályba sorozását a rendőrfőkapitány előterjesztésére a városi Tanács eszközözi.

37. §.

A város területén levő vendéglőkben kizárólag részvő hangszerekből és dobblól álló zenekarral való zenélés éjjeli 10 órától kezdve az éjjelen át egyáltalában tilos. Ezen üzlethelyiségekben vegyes zenekarral való zenélés éjjeli 11 óráig van megengedve, de csakis olyképp, hogy a részvő hangszereken és dobokon játszó zenészek száma az összes zenészek számának egyharmadát meg nem haladhatja.

Az első osztályba sorozott üzletekben éjjeli 11 órától éjjel után 2 óráig, a második osztályba sorozott üzletekben pedig éjjeli 11 órától éjjeli 12 óráig, csakis vonás és fafűvös hangszerekből álló zenekarral szabad játszani.

Udvari és kerti helyiségekben éjjeli 12 óra után a zenélés az első osztályba sorozott üzemekben tilos. Ezen időn túl csak zárt helyiségekben, betett ajtók és ablakok mellett szabad zenélni.

Az első osztályba sorozott üzemekben éjjeli 2 óran túl, a második osztályba sorozott üzemekben pedig éjjeli 12 órán túl reggeli 8 óráig mindennemű zenélés szigorúan tilos.

A lármás dalolás egyáltalán tilva van.

38. §.

A záróra és zenézési záróra kivételosen éjjelutáni 3 órában állapítatik meg úgy az első, mint a második osztályba sorozott üzemekre nézve: farsang utolsó keddjén, Szilveszter estéjén és az országos vásárok tartama alatt a város egész területére.

A főkapitánynak, vagy mindenkor helyettesének jogában áll, hogy a vendéglőkben és fogadókhban egyes esetekben a városi szegényalap javára fizetendő és a nyilvános vigalmak, mutatványok stb. tárgyában alkotott 510/5730—1897. bhgy. számú szabályrendelet 7. §-ának a) pontjában meghatározott összegű engedély díj előzetes lefizetése mellett a zárórát kiterjesztesse a zenélést megengedhesse.

39. §.

A bodegák és borozók úgy a záróra, mint a zenélés és minden más tekintetben a vendéglőkkel teljesen azonos elbírálás alá esnek, illetve az ezen szabályrendeletnek a vendéglőkre vonatkozó rendelkezései kötelezők a bodegákra és borozókra is.

C) Kávéházak.

40. §.

Jelen szabályrendelet előző fejezetének 31. 33—35. §§-ai a kávéházakra is mindenben irányadók és kötelezők.

41. §.

A város területén jelenleg létező kávéházak két osztályba sorozotnak és pedig:

a) az első osztályba 1. az „Arany-Bika”, 2. „Hungária”, 3. „Royal”, 4. „Angol- királynő” és 5. „Magyar Király”;

b) a második osztályba az összes többi kávéházak. A jövőben létesítendő kávéházak osztályba sorozását a rendőrfőkapitány előterjesztésére a városi Tanács eszközözi.

Az első osztályba sorozott kávéházaknak zárórája nincs.

A második osztályba sorozott kávéházak zárórája mindennap (ünnepp- és vasárnapokon is) éjjel utáni 2 órában állapítatik meg.

Ugy az első, mint a második osztályú kávéházakban zenélni éjjelutáni 2 óráig szabad. A zenélésre vonatkozó s a 37. §-ban megállapított egyéb rendelkezések mindkét osztályba sorozott összes kávéházakra is kötelezők.

A 38. §-nak első és második bekezdésében foglaltak a második osztályú kávéházakra is kiterjesztetnek.

Ugyancsak a 38. §-nak utolsó bekezdésében foglalt rendelkezések a második osztályú kávéházakra, illetve a zeni záróra kiterjesztése tekintetében az első osztályú kávéházakra is irányadók.

42. §.

Kávéházakn csupán az az üzem tekintetik:

a) amely utcán, földfeletti, vagy ezzel összefüggő helyiségben gyakoroltatik és amely földfeletti helyiségnek a vendégek befogadására szolgáló része 4 méternyi magassággal bír és jól szellőztethető; megjegyeztetvén, hogy a 4 méternyi magasságra vonatkozó kikötés csakis az ujonnan építendő házakban berendezni szándékolt kávéházakra vonatkozik;

b) amelyben legalább két kétméteres, vagy ennél hosszabb tekeasztal folytonosan a közönség rendelkezésére áll, kivéve a külteleken és szállodákban levő kávéházakat, melyekben elegendő, ha csak egy ily nagyságú tekeasztal van.

43. §.

Kávéházakban csakis a következő étel- és italneműek szolgáltatathatók ki és pedig: kávé, tea, csája, csokoládé, tej, aludtje, tejfel, tejszín, jegeskávé, fagyalt, limonádé, gazeuse, szörp, szikviz, ásványvíz, továbbá az elősorolt cikkekkel fogyasztani szokott sütemények, végre gyümölcs, sajt, vaj, tojás és az ebből készült ételek, hideg- és meleg hentes-árúk (sonka, felvágott, kolbászk), valamint az italmérési engedélyben felsorolt szeszes-italok.

Amennyiben oly újabb étel, vagy italneműek kerülnek forgalomba, melynek árusítása a kávéházakban kívánatosnak mutatkozik, erre az engedélyt a Tanács az nyilatársulat indokolt kérelmére megadhatja.

44. §.

Minden a 42. §. szerint minősített üzlet a tulajdonos nevét, vagy czéjét a feltüntető táblán kívül „Kávéház” felírással is ellátandó.

D) Kávémérések.

45. §.

Kávémérésnek azon üzlet tekintetik, amelyben kávé, tea és csokoládé és az ezekhez való sütemények kaphatók.

46. §.

A kávémérésekben a zenélés, lármás dalolás, tekeasztal felállítás és minden egyéb játék tilos.

47. §.

Minden kávémérés a tulajdonos nevét, vagy a czéjét feltüntető táblán kívül „Kávémérés” czímmel jelölendő meg, minden más czim használata tilos.

48. §.

A város területén lévő összes kávémérési üzletek éjjeli 10 órakor bezárandók, mely időponttól kezdve reggeli 4 óráig ezen helyiségeket nyitva tartani, vagy azokban ezen idő alatt vendégeket, ha mindjárt zárt ajtók mögött is — kiszolgálni tilos.

E) Büntető határozatok.

49. §.

Jelen szabályrendeletben foglalt tilalmak és rendelkezések megszegése kihágást képez és amennyiben a cselekmény, vagy mulasztás az 1879. évi XL. t.-cz., vagy az 1884. évi XVII. t.-cz. határozományaiba ütközik, ezen törvényekben megszabott büntetéssel, különben pedig jelen szabályrendelet alapján 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén megfelelő elzárással büntetendő.

A szabályrendelet 12—13, 14—15, 18—19. és 30. §§-aiba ütköző kihágások harmadszori ismétlés esetén ezenfelül 5 napig terjedhető elzárással is büntethetők.

A szabályrendelet 19, 36, 37, 41. és 48. §§-aiba ütköző kihágások harmadszori ismétlése esetén az illető üzletek a rendőrfőkapitányság által záróra, illetve rövidebb záróra, vagy zenézési záróra alá helyezhetők. Az e tekintetben hozott határozatok csak birtokon kívül felbontozhatók.

A 12—13, 15—18, 30. és 36. §§-okba ütköző kihágások harmadszori ismétlése esetén a fogadó, vendéglő, kávéház és kávémérési üzemekre vonatkozólag az 1884. évi XVII. t.-cz. 155. §-a alapján a törvényben megállapított vizsgálat és tárgyalás után meghatározott, vagy határozatlan időre az iparengedély is megvonható.

Ugy az eljárás, mint az iparendély megvonása harmadszori ismétlés esetén is csak akkor alkalmazható, ha az utolsó büntetés jogerős kiszabása óta két év még el nem telt.

A jelen szabályrendeletbe ütköző rendőri kihágások felett első fokban a rendőrkapitányság, másodfokban a városi Tanács, harmadfokban a m. kir. Belügyminiszter bírósoklik.

A jelen szabályrendeletbe ütköző ipari kihágások felett elsőfokban a rendőrkapitányság, másodfokban a városi Tanács, harmadfokban pedig a kereskedelemügyi m. kir. miniszter bírósoklik.

50. §.

A kiszabandó pénzbüntetések az 1901. évi XX. t.-cz. 23. §-ának 2. bekezdésében meghatározott célokra fordítandók és egyenlő arányban a m. kir. központi állami pénztárba és a városi házipénztárba szolgáltatandók be.

F) Zárhatóározat.

51. §.

Ezen szabályrendelet folytán Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának 1895. évi márczius hó 28-án tartott bizottsági közgyűléséből kiadott s a Nagyméltósági kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur által 1895. évi május 24-én 35,573—1895. szám alatt megerősített és most szóban forgó üzletekről szóló 44/2661—1895. bky. sz. szabályrendelet hatályon kívül helyezetik s minden a jelen szabályrendelet keretét meghaladó eddigi kedvezmények érvényüket veszítik.

Debreczen, 1911 április hó 25.

Rostás,
rendőrkapitány.

A vidéki levéltárak érdeke.

Irtá: **Fodor György**, Szatmárnémeti sz. kir. város levéltárosa.

Miköz 1906-ban, elég vakmerő voltam, a törvényhatósági joggal felhúzott városok levéltárai és vele kapcsolatosan a levéltárnokok tekintélyének és az érdekei megvédése, emelése érdekében mozgalmat indítani, hogy az ügy állásával kellően megismerkedhessem, illetve, hogy azt aztán a felsőbb helyeken testileg megismerethessük, kérdéseket intéztem a kartársakhoz.

Kérdéseimet némelyek nagyon hallgatták; akik pedig választak, a legnagyobb részben olyan kedvezőtlen választ adtak, hogy szinte a hátam borsódzott tőlük; elkedvetlenedtem, mert nagyon, de nagyon silány színben tüntették fel előttem az egészset, elannýra, hogy az egésznek szinte hátafordítani szerettem volna. De, mert úgy vagyok ezzel a kérdéssel, mint a tormába esett fereg a tormával, további kísérletet is tettem. No, itt aztán a kísérlet helyett kísérletbe estem a kedves kollegák hideg közönye folytán. Ami már csakugyan annyira lehagolt, hogy minden további lépést beszünttettem, mert arról győződtem meg, hogy a kollegák legnagyobb része — tisztelet a kivételnek — azt kezdtek válaszolni, hogy a gesztenyét a tűzből mások kaparják ki a részükre.

Engedelmet kérek! Szegény ember vagyok ugyan, de ilyen komikus eljárásra sohasem voltam, nem vagyok kapható és nem is leszek, mert inkább eszem szárazkenyeret, mintsemhogy ilyen kitört nyaku eljárást csináljak a közönyért.

De hagyjuk ezt a kérdést. Ne piszkáljuk, ami sem nekünk, sem az ügynek nem használna, hanem térfünk át a dolog érdemére.

A dolog érdeme kettős valami. Az egyik a levéltárak

ügye — ami fő minden helyesen gondolkozó és különösen a levéltárnokok előtt; a másik a levéltárnoki állás tekintélye és méltatása.

Nagyon keservesen sajnos dolog, hogy a törvényhatóságok legnagyobb része sem egyiket, sem másikat nem méltatta úgy sem a multban, sem a jelenben, mint azt az ügy fontossága megkövetelte volna és megkövetelné.

A levéltárak nemcsak befirkált papírok raktára: hanem ugyszólván közkinctár. Csak az a sajnos, hogy ezt nagyon kevés ember tudja úgy felfogni, mint azt felfogni kellene. Aminek aztán az a sajnos következménye, hogy a levéltár eldugott valami, amiről soha semmiféle körülmények közt nem volna szabad szónak esnie. Hogy mégis szó esik róla, nagyon sajnos körülmény. Persze gazdálkodás, — vagyis egy állás javadalmának megtakarítása szempontjából történt és történik meg még ma is ez a közérdekre való hátrányos intézkedés, amit tüzetesen nem akarok feszegetni, miután ezt anélkül is tudja minden hozzáértő ember.

Általános nyavalya az, aminek megrovólasát — amint ösmerem a közhangulatot — törvényhatóságok legnagyobb részétől nem, hanem csakis törvényhozás útján remél hetjük és várhatjuk.

Nagy baj, hogy az alkotmányosság fogalmából — némelyek önhaszonlesően üzemet csinálnak és így a közérdek rovására nagy kárt csinálnak; — hirdetvén, hogy a törvényhatóságok a „jus supremae inspectionis“ elve mellett úgy csinálhatják dolgukat — amint nekik jobban esik. Hát ez nagyon szép dolog mindaddig, míg azzal vissza nem élnek.

Miután ez a kérdés nagyon kényes természetű, ez alkalommal tovább nem feszegetem, mert az ügy elmérgezését nem is óhajtom; de nem is akarom. Tehát magát csak azt a ténny mondom el konkrét alakban, ami a levéltár fontos ügyének rettenetes hátrányára van; nevezetesen, hogy a legtöbb közigazgatási törvényhatóság csak a levéltárnoki cimet adta — és adja meg ma is — és fogja megadni a jövőben is törvényhozás tőszgyökeres intézkedése nélkül — gazdálkodási szempontból. Csakhogy az ilyen gazdálkodás keservesen megbosszulja magát azon ágnál, amelynek rovására ez történik. Ez pedig épen csak a levéltárak rovására és kiszámíthatatlan kárára történt idáig — és történik meg ezután is, ha a törvényhozás ennek útját nem vágja. Azért mindenáron arra kell törekedni, hogy a törvényhozás szüntesse be ezt a veszélyes gazdálkodást, ami csak egyedül a közigazgatásnak egyik kiváló nagy fontossága ágát a levéltárakat sújtja azzal, hogy a levéltárnokokat a levéltárak buvárlásától, a bennök rejlő közkinceseknek nyilvánosságra hozatalától; továbbá, hogy az elavult régi rendszer helyett a mai előhaladott modern korunk megfelelő rendezésétől, s az értéktelen lomoknak kislejtezésétől elvonják. Az értéktelen lomok eltávolítását már maga azon körülmény, hogy a levéltárak annyira tul vannak tömve, miszerint oda az ujjában keletkezett iratok vagy csak nagy nehezen, vagy épen sehogy sem helyezhetők be, feltétlenül megköveteli.

Én ez ügyben már 1907-ben minden lehető elmondottam „A Város“ c. lap 1907. évi 12-dik számában, amiket e baj megrovólasása céljából szükségnek láttam. Itt csak utalok rá, hogy hosszas ismétlésekbe ne bocsátkozzam. A mondatokat kellően meg is indokoltam eléggé részletesen. Más-különbén az egésznek vejeje az, hogy a levéltárnokokat nem szabad elvonni a levéltáraktól, mert ez olyan közkinces minden törvényhatóságnak, amit elhanyagolni nem szabad; sőt ellenkezőleg, nagyon is művelni kellene,

mert ez a művelődés történetének olyan kiegészítő része, ami nélkül az egész csonkán marad.

Törekedni kell továbbá arra is, hogy a levéltári állás az eddiginél magasabb képesítéshez köthessék, mert erre is feltétlenül szükség van, hogy az állással az egyén tekintélye is emelkedjen. Ennek pedig aztán elmaradhatlan követelménye, hogy az illetők magasabb díjazásban részesüljenek, hogy így gond nélküli életük teljesen biztosítva legyen. De lényeges körülmény még az is, miszerint a tudomány emberei meg legyenek kímélve azon szegénytelen állapotól, hogy holmi négy osztályt végzettekkel egyvonaiba állíttassanak, — amint van ez még jelenleg is.

A levéltárak közincsek!... Tehát úgy kell velük elbánni, amint azt a szó szoros értelmében megérdemlik, de meg is követelik.

301—1911. V. szám.

Pályázati hirdetés.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságánál elhalálózás folytán megüresedett s az alábbi határidő lejártá után tartandó legközelebbi bizottsági rendes közgyűlésen választás útján betöltendő kiadói állásra ezennel pályázatot hirdetnek.

A kiadói állás évi 2000 korona fizetés és 400 korona lakbérből álló javadalmazással van egybekötve.

Meg kívánom jegyezni, hogy ez a javadalmazás a város vonatkozó szervezeti szabályzatának felsőbb hatóságí jóváhagyása esetén emelkedni fog.

Felhívom mindazokat, kik erre az állásra pályázni kívánnak s az 1883. évi i. t.-c. 19. §-ában körülírt minősítéssel bírnak, hogy képzettségüket igazoló összes okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényeket hozzám, mint a kijelölt választmány elnökéhez, folyó évi szeptember hó 20-ik napjának délután 5 órájáig annál is inkább nyújták be, mert a későbbben érkező pályázati kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Ez alkalommal a választás folytán esetleg megüresedő állásokra is pályázatot nyitok.

Debreczen, 1911 szeptember hó 1.

Domahidy Elemér,
főispán.

Debreczen sz. kir. város polgármesterétől.

3787—1911. éln.

Hirdetés.

Debreczen sz. kir. város házipénztára által kezelt utalpap pénztár 1909. és 1910. évekről szerkesztett zárszámadási az 1890. évi i. t.-c. 28. §-a értelmében a polgármesteri irodában folyó évi szeptember 13-tól szept. 27-ig bezárólag 15 napi közzemlére kitévelvén, erről a város közönséget azzal értesitem, hogy az ellen a netaláni észrevételeiket hozzám a fent kitélt határidő alatt beadhathják.

Debreczen, 1911 szept. 13.

Kovács József,
polgármester.

15,063—1911.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező Ispotálylapos külöskége nevezetű 34 hold területű szántóföld az 1912. évi október hó 1-től 1915. évi október hó 1-ig terjedő három évre nyilvános árverésen haszonbérbe adása rendeltetvén el, ezen árverésre határnapul 1911. év szept. hó 19-ik napjának d. e. 9 órája a városbáz nagyteremben tüzetik ki, kikialtási ár 1500 korona, melynek 10%-a bántapenzül letesendő.

Az árverési feltételek a számvevőésnégl a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Debreczen, sz. kir. város tanácsának 1911. évi szeptember hó 7-én tartott üléséből.

A városi Tanács.

Alapított 1561.

Telefon: 270.

« DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS » KÖNYVTOMDA-VÁLLALATA. (VÁROSHÁZÉPÜLET, KOSSUTH-UTCA.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a leggyyszerűbbtől a legdiszesebbig, jutányos ár mellett. ☺☺☺☺☺

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legizlésebben állíttatnak ki. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl. ☺☺☺

Tartós betűrebből készült tömöntvényekkel helybeli és vidéki nyomdákknak, könyvkötőknek jutányos árért rövid idő alatt szolgálunk.